

Sikiöseulonnat

Kaikille vauvaa odottaville perheille tarjotaan sikiöseulontoja. Seulontatutkimusten tarkoitus on selvittää, onko raskaus edennyt normaalisti ja saada tietoa sikiön terveydestä. Tieto sikiön poikkeavuudesta auttaa raskauden, synnytyksen ja vastasyntyneen hoidon suunnittelussa. Jos sikiöllä todetaan vaikea sairaus tai vamma, perheellä on mahdollisuus raskaudenkeskeytykseen.

Kaikki sikiön sairauksia tai rakennepoikkeavuuksia ei voida todeta. Tarjolla olevat seulontamenetelmät ovat valittu ja ajoitettu niin, että ne olisivat mahdollisimman tarkkoja.

Sikiöseulonnat ovat vapaaehtoisia ja päätöksen niihin osallistumisesta tekee perhe ja viime kädessä raskaana oleva nainen. Ennen seulontoihin osallistumista kannattaa pohtia, miten seulontoihin osallistuminen ja sen tulokset vaikuttavat perheeseen.

Sikiöseulonnat tehdään Keski-Suomen keskussairaalassa äitiyspoliklinikka Gravidassa. Ensimmäisen neuvolakäynnin jälkeen Gravidasta tarjotaan odottajalle aikaa kirjeitse tai puhelimitse.

Alkuraskauden ultraääni

Kaikille raskaana oleville suositellaan alkuraskauden ultraääntä. Se tehdään raskausviikoilla 11+0 - 13+6. Siinä varmistetaan, että sikiö on elossa, määritetään laskettu aika ja sikiöiden lukumäärä. Se on kivuton ja vaaraton sekä äidille, että sikiölle.

Kromosomiseulonta

Kromosomiseulonnassa selvittää, kuinka suuri kromosomipoikkeavuuden riski sikiöllä on. Yleisin kromosomipoikkeavuus on Downin oireyhtymä.

Alkuraskauden ultraäänen yhteydessä mitatun sikiön niskaturvotuksen ja odottajalta otetun verinäytteen tuloksesta saadaan laskettua kromosomipoikkeavuuden riskisuhde. Vaikka niskaturvotuksen ja verinäytteen perusteella laskettu riski olisi suurentunut, suurin osa näistä sikiöistä on normaaleja.

Jos seulonnassa todetaan sikiön suurentunut kromosomipoikkeavuuden riski, perheelle tarjotaan mahdollisuutta jatkotutkimuksiin. Tällöin voidaan tehdä joko sikiön trisomiatutkimus äidin verestä (NIPT) tai lapsivedestä. Lapsivesinäytteeessä on 0,5-1 % keskenmenoriski, tätä ei liity NIPT-tutkimukseen.

Odottajan ikä lisää kromosomipoikkeavuuden riskiä sikiöllä, joten 40 vuotta täyttäneet voivat saada NIPT-tutkimuksen niin halutessaan. Tätä tulee kuitenkin aina edeltää yhdistelmäseulonta mikäli mahdollista.

Rakenneultraääni

Rakenneultraäänissä voidaan todeta sikiön rakennepoikkeavuuksia. Sikiön elimet tutkitaan järjestelmällisesti.

Suurin osa poikkeavuuksista havaitaan, ja vaikeat huomataan useammin. Tutkimus on kivuton ja vaaraton sekä äidille että sikiölle. Rakenneultraääni tehdään raskausviikoilla 18+0 – 21+6 Gravidassa.

Lisätietoa:

http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/aiheet/tietopaketit/seulonnat/sikioseulonnat/oppaat_perheille
[http://www.ksshp.fi/fi-FI/Potilaalle/Synnytys/Raskausaikana/Sikioseulonnat\(43805\)](http://www.ksshp.fi/fi-FI/Potilaalle/Synnytys/Raskausaikana/Sikioseulonnat(43805))